

УДК 82.091:821.531:821.161.2

Кім Сук Вон, канд. філол. наук, доц.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ**УКРАЇНСЬКА І КОРЕЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА В ПРОЦЕСІ ІСТОРИЧНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ***У статті здійснено порівняльний аналіз історичного розвитку української та корейської літератур. Окреслено наріжні засади початку формування основних напрямів та тенденцій літературного процесу на тлі світової літератури.**Ключові слова: порівняльне літературознавство, історичний процес, тенденція, літературні течії*

Важко сказати, коли саме в Кореї та Україні з'явилася література. З давніх-давен ці країни, як і будь-які інші, мали свій фольклор: пісні, міфи, легендарно-історичні перекази, казки, приказки. Проте лише писемність дозволила обом народам перейти зі стадії усної народної творчості до стадії формування національних літератур: у третьому столітті до н.е. Давня Корея перейняла китайську ієрогліфічну писемність, а Україна в X столітті н.е., завдяки діяльності двох великих проповідників – Кирила та Мефодія – отримала в користування слов'янську азбуку. Ще одним історичним моментом для двох країн стало прийняття релігій: у 373 році в Кореї офіційною релігією було прийнято буддизм, а в 988 році київським князем Володимиром було введено християнство.

Традиції народної творчості, національного віросповідання та писемності були визначальними факторами у літературному розвитку Київської Русі та Давньої Кореї. Важливими творами для виявлення закономірностей розвитку національних літератур є "Повість минулих літ" монаха Києво-Печерського монастиря Нестора-літописця та "Історичні записи трьох держав" конфуціанського історика Кім Бу Сіка і "Зубуті діяння трьох держав" буддійського монаха Ірьона [14;4;11, с.169-178]. Усі ці твори були створені майже в один і той самий час (XI-XII ст.). Як хроніки вони подібні між собою за змістом, цілісністю в історичному й художньому плані. Їхня жанрова й ритмічна структура водночас складна і цікава.

Перший шар їхньої структури становлять датовані розповіді про події, що відбувалися (війни, зміни королів і князів, напади загарбників, стихійні лиха тощо). Другим важливим і найбільш цікавим шаром є вставки, пов'язані з ранньою фольклорною традицією Давньої Кореї та Київської Русі. Це, у багатьох випадках, переказ історичних подій, які через своє політичне або морально-етичне значення стали народними легендами. У них відображається погляд на становлення корейського та українського народів на різних етапах їхнього існування. Автори, натхненні гордістю за свій народ, культуру, предків, хотіли зберегти й передати історичну пам'ять своїм нащадкам. Усі три вищезгадані книги поєднують одна думка – ідея єдності держав (у давній Кореї – це держави Шілла, Когурьо і Пекче); недопущення королівських та князівських міжусобиць, збереження єдиної, самобутньої культури Русі та давньої Кореї. У книгах можна знайти грікі докори ванам (королям) і князям у жадібності, небажанні зберігати мир у країні, кровопролитті – усіх тих речах, які виснажували сили країни й окремих її земель. Мова творів насичена живими елементами. У них згадується багато релігійних проповідей про велич та могутність Бога (або Будди), про необхідність слідувати Божим законам.

Давня корейська література IX-X ст. не представлена героїчним епосом, таким як, наприклад, "Слово о полку Ігоревім". Проте корейська поезія VII-X століття залишила для нас 25 творів під назвою "хянга" (пер. "пісні рідної сторони") давньокорейською мовою. Хянга – загальна назва поетичних творів рідною мовою,

яка вживалася у Давній Кореї на позначення поезії своєї країни на противагу поезії держави Тан (кор.: Тансі), тобто китайської поезії VII-IX ст. [9]. Корейські тексти в той час записувалися на "їду" – архаїчній системі запису корейської мови шляхом використання китайських ієрогліфів. Окрім хянга до нашого часу збереглися також поезії Чхе Чхі Вона. Довгий час він жив і навчався в Китаї, саме в його творчості зустрічаються перші зразки пейзажної лірики Кореї. Лірика Чхе Чхі Вона значно вплинула на подальший розвиток корейської поезії на ханмуні.

У XII-му столітті виникла нова корейська поетична форма – Корьо кайо (пісня Корьо) [7, с.51]. Вважається, що ці пісні були наступним етапом розвитку хянга. Пісні Корьо мають яскравий народний характер. Про це свідчить і їх тематика, і мова, і поетична форма – цикл строф, поєднаних однією темою, які закінчуються повторюваним рефреном-приспівом. Ліричність цих пісень, характерні для фольклорних творів образні засоби, емоційна народна мова – усе це визначило подальший розвиток корейської поезії. У наші дні збереглося тільки 20 творів Корьо кайо. Сюжетом більшості з них є любов між чоловіком і жінкою. Тому консервативні чиновники-конфуціанці забороняли Корьо кайо. Але серед простих людей вони мали велику популярність і часто виконувалися під акомпанемент музичних інструментів.

Література Київської Русі представлена, здебільшого, творами релігійно-етичної тематики. Серед них – "Слово про закон і благодать" митрополита Іларіона, твори єпископа Кирила Туровського, Климентія Смолятича, Феодосія Печерського. Найвідомішим твором того часу можна вважати "Києво-Печерський патерик" – збірник розповідей про монахів Києво-Печерського монастиря, що прославилися своїми діяннями.

Схожу тенденцію можна простежити і у корейській літературі X-XII століть. Тоді у Кореї були поширені оповіді про буддійських монахів – агіографії, що описували їхнє життя від народження до самої смерті, фіксуючи найбільш важливі та видатні діяння, що характеризували величний образ подвижників [11, с.151-168]. Найвідомішим життєвим описом є "Життя Кюньо". Він побудований за тематичним принципом: автор групує матеріал по розділах, кожен із яких присвячений певній темі. Перший, другий і останній розділи розповідають про чудесне народження, навчання та смерть Кюньо. Але інші розділи не підпорядковуються хронологічному порядку – у них ідеться про його твори, оповідь про які розмежовується спогадами про чудесні діяння Кюньо, його боротьбу проти розколу буддизму в Кореї, а також оцінку автора величчя цього монаха. Крім "Життя Кюньо", видавалися також збірники життєвих описів таких відмих у корейському буддизмі діячів, як Сундо, Йієн, Хедон та інші.

Відомо, що період з X по XIII століття був епохою розквіту давньої української літератури. Розвивалися літописання, релігійні та світські жанри. Але монгольське нашествя призупинило культурний розвиток земель Київської Русі. Київ на довгих 300 років утратив

свою могутність. Центр культурного життя перемістився в Галицько-Волинські землі, де зберігалися свої традиції. Нашестям було знищено багато літературних пам'яток Х-ХІІІ століття. Більшість із них, на жаль, так і не було відновлено. До нас дійшла лише невелика частина багатого літературного спадку. Після занепаду Київської Русі література сповільнила свій розвиток під натиском здебільшого антиукраїнської політики іноземних держав, що один за одним захоплювали землі колишньої Київської Русі. Найактивнішим в літературному плані періодом того часу вважають період унії двох церков – католицької та православної – , що спричинила появу полемічної літератури (Герасим і Мелетій Смотрицькі, І. Вишенський).

Розвиток же корейської літератури у ХІІ-ХV ст. характеризується такими особливостями: прояв національного самопізнання як наслідок монгольської навали, розвиток віршотворення із використанням ханмуна (китайської ієрогліфіки), стрімкий розвиток корейської літератури завдяки створенню корейського алфавіту – хангиля; вчені і монахи пишуть книги з історії, закликаючи не забувати її. Продовжується розвиток національної корейської літератури. Лі Гю Бо у поезії та Кім Сі Сиб у прозі створюють високодуховні твори.

Лі Гю Бо з молодих років прославився як один із найталановитіших поетів свого часу, який у своїх віршах намагався викривати несправедливість. У поемі "Тонмьон Ван" він звертається до давнини, намагаючись відшукати там ідеал правителя [13]. Поема нараховує чотириста рядків історичного тексту, де розповідається про легендарного короля Тонмьона. Це був новий жанр у корейській літературі. Окрім цієї поеми, значну частину його поетичної творчості складають пейзажні вірші; не один раз він звертався до теми вина та комунго (національний музичний інструмент). А його любовна лірика прославилася на століття.

Кім Сі Сиб (1435-1493) – автор корейських новел. Він написав декількатомний збірник "Кимо синхва" ("Нові бесіди на горі Кимо"), з якого зберігся тільки перший том, що містить п'ять творів: "Манпокса чологі" ("Гра в ют у храмі Манпокса"), "Лі Сен Гю Чанджон" ("Лі Сен пербрався через тин"), "Чіюбу пекчогі" ("Прогулянка в сквері Пунбьону"), "Намьонпучжучжи" ("Зусріч з Ямараджою у сні"), "Енгун пьоннок" ("Свято у палаці дракона") [8]. З героями цих новел трапляються незвичайні пригоди: вони грають в азартні ігри з самим Буддою, зустрічаються з душами царських, закохуються у них, потрапляють у підводне царство. Але все це сприймається як продовження реального життя, тому що духи розмовляють на цілком земні теми, у підводному царстві подають до столу такі ж страви, як і в будь-якому корейському домі. Тут простежується вплив метемпсихозу – буддистської віри у переселення душ.

Одним із найголовніших каталізаторів розвитку не лише літератури Кореї, а й її історії, стало, як уже говорилося раніше, створення в 1443 році королем Се Чжон національної писемності – хангилю, яку використовують і сьогодні. Позаяк китайська писемність була дуже важкою, і її знали лише одиниці, Се Чжон створив писемність, яку могли використовувати усі люди. Він заснував науковий центр, де вчені отримали наказ працювати над створенням прози та поезії, яку можна було б записати хангилям. Яскравим прикладом такої роботи стали "Йонбі очон га" ("Пісня про дракона, що полетів у небо") і "Ворін чонган чжіжок" ("Пісня про місяць, що відбився у тисячі рік"). Простота новоствореного алфа-

віту стала запорукою стрімкого розвитку літератури Кореї та урізноманітнення її жанрів.

Щодо української літератури ХVІ-ХVІІ ст., то національне самопізнання українського народу в ті часи найяскравіше проявляється у художньому напрямі бароко. Це був своєрідний синтез традицій Відродження і Середньовіччя. Бароко робить спробу поєднати античну культуру з християнством. Головним його принципом був принцип "поєднання непоєднуваного". Згадана вже полемічна література також має характер бароко. Епоху бароко Чижевський назвав періодом розквіту української літератури [15, с.240]. Саме тоді у літературі поширилися формалістичні експерименти зі словом, складом і реченням. Використовувалися різні оригінальні віршовані форми та засоби [15, с.258]. Здебільшого, в Україні ХVІІІ ст. розвивалися жанри релігійної літератури та літератури побутової. Популярними стають "світські пісні", які поширювалися в рукописних збірниках. Але поглиблюється ідеологічна та мовна криза. Стара книжкова українська мова вже не відповідала вимогам часу, але традиція не давала пробитися у професійну літературу живій народній мові. Великий поет, вчений, філософ Г.С. Сковорода завершував своєю творчістю цей оригінальний та цікавий період бароко. У його творах поєдналися традиції бароко, які тоді вже відмирили, і традиції Просвітництва, яке вже в середині ХVІІІ століття поширилося по всій Європі. Сковорода сповідував принцип "сродної праці", тобто відповідності певного виду діяльності духовному складу людини.

У Кореї в ХVІ столітті великою подією, яка вплинула згодом на корейську літературу, стала японсько-корейська війна 1592-1598 років, а також маньчжурське вторгнення 1627 та 1636-1637 років. У цей час зростає почуття патріотизму, отримує розвиток народна масова література. З розвитком "сіджо" (тривірша) і "каса мунхак" (великих поем) народ розуміє усю важливість держави та мови. До нашого часу збереглося чимало таких творів, написаних невідомими авторами, але були й відомі поети, що розвивали ці жанри. Талановитий поет Пак Ін Но (1561 – 1642) створив багато каси мунхак, присвячених перемозі свого народу, прославляючи корейських воїнів, завдяки мужності та відвазі яких країна спромоглася здобути мир [12]. Та найбільшого розквіту каса досягла у творчості Чон Чхоля (1536 – 1593) відомого і своїми чудовими сіджо [16]. Особливо прославили його ім'я поеми "Самгик гок" ("Пісня про чотирьох красунь") та "Сок саміін гок" ("Продовження пісні про чотирьох красунь").

Наприкінці ХVІІ – початку ХVІІІ століття в Україні стала поширюватися стара традиція літописання. Вона мала яскраво виражений політичний характер. Найвідомішими є літопис Самовидця, літопис Самійла Величка, літопис Гадяцького полковника Григорія Граб'янки, "Історія Русів" невідомого автора. Усі ці твори об'єднують ідея самотності українського народу, його героїчної та трагічної історії, а також ідея збереження прав України, нехай навіть у форматі автономії у складі Росії. Однак царське правління не прислухалося до таких закликів. Через дискримінаційні укази російських царів українська мова витіснялася з усіх сфер життя українців. Ситуація змінилася наприкінці ХVІІІ століття. У 1798 році вийшла поема Котляревського "Енеїда", що була написана живою українською мовою на основі полтавського діалекту. У ній було використано чимало фольклорного та етнографічного матеріалу. Традицію Котляревського продовжив Г. Квітка-Основ'яненко. Він написав декілька прозаїчних творів, найвідомішим з яких є

"Маруся". Попри деяку соціальну обмеженість, твори Квітки-Основ'яненка вирізнялися колоритністю мови й невідомою гостротою почуттів героїв. Квітку-Основ'яненка вважають чи не єдиним представником сентименталізму в українській літературі [15, с.354-355].

У Корей ж в XVII-XVIII ст. рушійною силою став рух "сірхак", основною метою якого було вивчення "реальних", природничих наук. Прихильники цього руху, борячись за "багату країну" і "політику для народу", популяризували рух за національну культуру та розвиток національної літератури. У літературі того часу особливо виділяються своїми творами Чон Ян Йон, Пак Чі Вон, Кім Ман Чун, Хо Гюн та інші [2, с.156].

Найвизначнішим письменником і філософом цього періоду був Пак Чі Вон. Для Корей він став своєрідним Скворододо. Пак Чі Вон критикував суспільство янбанів (корейської знаті), утверджуючи філософію осмислення життя людини та її призначення. Його твори "Янбан чжон", "Хочиль" ("Сварка тигра") та ін. зберігають свою актуальність і в наш час.

Особливе місце серед повістей займають твори відомого письменника XVII ст. Кім Ман Чуна (1637 – 1692): "Сассі намчогі" ("Мандри пані Са півднем") та "Куун мон" ("Небесний сон дев'яти"). "Сассі намчонгі" – трагічна повість про люблячу дружину, яка стала жертвою феодалного ладу. "Куун мон" – це цікавий, захоплюючий авантюрний роман, у якому численні любовні пригоди героїв чергуються з буддійськими казками про переродження душ [5]. Для всіх творів Кім Ман Чуна характерні напружені сюжети з детальними побутовими подробицями. Вони й нині користуються великою популярністю у корейців.

"Хон Гіль Дон" Хо Гюна – це повість, яку корейський народ поцінує так само, як український "Слово о полку Ігоревім". У ній розповідається про війну в Корей та наводиться багато народних пісень.

Також варто згадати такі твори, як "Повість про Сім Чхон", "Повість про Хин Бу", "Повість про Чхун Хян" автори яких невідомі [1, с. 384]. Література XVII-XVIII ст. у переважній більшості являє собою літературу для народних мас.

У 20-30 ті роки XIX століття в Україні бурхливо розвивався романтизм. Зростає інтерес до фольклору. Збирання фольклорного матеріалу приваблювало багатьох великих учених та письменників. В епоху романтизму в царині фольклору працювали М. Максимович, І. Срезневський, П. Куліш (автор першого українського історичного роману "Чорна Рада") та ін. До середини 40-х років романтизм у всіх його численних проявах залишався головним вектором розвитку української літератури. Великий Шевченко дав новий імпульс розвитку українського романтизму. Він поєднав у своїй творчості романтичне світосприйняття, народне розуміння християнства та дуже сильне фольклорне начало. І це все пропускатися через загострену необхідність соціальної справедливості. Можна навіть сказати, що після Шевченка романтизм уже не міг характеризуватися просто безпричинним горем чи плачем.

У 1863 році міністр царського уряду Валуєв видав сумнозвісний "Валуєвський циркуляр". Пізніше був виданий "Емський акт" (1876), яким заборонялося видання будь-яких текстів українською мовою, навіть нотних записів пісень. Заборонені були театральні вистави українською мовою, було паралізовано будь-яку діяльність української духовної еліти. Центр українського духовного життя перемістився в Галичину (як пам'ятаємо, тоді це була територія Австро-Угорської імперії). У 40-роки XIX століття з'являється багато творів соціаль-

ної тематики. Представником соціально-психологічного напрямку в українській прозі того часу став Панас Мирний, автор знаменитого роману "Хіба ревуть воли, як ясла повні?". Визначну роль в українській культурі та літературі відіграла діяльність і творча спадщина І.Я. Франка. Він був поетом, прозаїком, філософом, істориком, етнографом, економістом. Його літературний доробок є дуже різноплановим. Франко залишив нам, зокрема, прекрасні зразки інтимної лірики. Його погляди ніколи не мінялися. Можна вважати, що символом його життя став вірш "Каменярі".

У Корей період XIX – поч. XX ст. став часом змін, коли корейська література входить у нову фазу розвитку – період сучасної літератури. У 1881 році вперше корейською мовою була перекладена Біблія, усе більше у національну культуру проникає західна цивілізація, починається політична та економічна інтервенція Японії. Під впливом Японії руйнуються національні традиції, виникають нові літературні течії. Країна, яка була закрита до цього часу, стає відкритою, починають створюватися нові вірші, романи, виникають нові напрями в культурі та мистецтві. Переважають твори нового покоління письменників, які отримали освіту в Японії, що була на той час більш прогресивною у літературному плані. Письменники нового покоління наслідують те, що почули й побачили в Японії. Активно починає розвиватися журналістика: виникають газети і журнали. Створюється чимало романів на хангилі, які стають популярними у народних масах, адже письменники у своїх творах зображують життя простого народу.

Особливо подобався людям того часу стиль "пхансори" – епічні поеми, які виконувалися під музику, речитативом народними співцями – принцип, що дуже нагадує виконання українських дум XV-XVI ст. Пхансори передавалися з вуст у вуста у вигляді пісень чи переказів.

Поширення набуває також жанр "сіджо" – класичний корейський тривірш. Багато поетів починають писати у цьому жанрі, і тому літератори згодом уклали і видали збірник "Сіджо". Найбільш відомим твором того часу є "Чхон енон" ("Нев'янучі слова країни зелених гір"), автором якого є Кім Чхон Тек, а ще – "Хедон кае" ("Пісні країни, що знаходиться на схід від моря") Кім Су Чжана. "Чхонгу енон" у 1956 році було перекладено російською мовою [10]. Сіджо мали різноманітну тематику: життя, патріотизм, філософія, вірність королю та ін. Вони відображають корейські традиції і моральні принципи. Одним із найвідоміших поетів, який творив у жанрі сідло, є Кім Сак Кат. Його популярність у Корей можна порівняти хіба що з популярністю Тараса Шевченка в Україні. Його ліричні та сатиричні твори до цього часу читають і люблять усі корейці.

Романтизм у далекосхідних літературах з'явився набагато пізніше, ніж у літературах Заходу. Японський романтизм виникає у 1890 роки. Основоположниками цієї течії були Кітамура Тококува і Шімадзакі Тоосон, у творах яких відобразилося прагнення до політичних свобод та пізнання цивілізації інших країн. У Корей романтизм з'явився набагато пізніше, ніж у Японії – у 20 рр. XX ст. Корейські письменники, які володіли японською мовою, вивчали цей новий напрямок у літературі на прикладі японських творів, а деякі – почали перекладати корейською мовою твори англійських, американських, німецьких і французьких письменників-романтиків. Саме тоді був створений журнал "Пекчо", який знайомив своїх читачів з найкращими творами романтиків. Найяскравішими творами корейського романтизму є вірші "Мадонна" (1922) Лі Сан Хва, "Я – цар" Хон Са Ена, "Йди на човен" (1922) Пак Чон Хва та інші.

З часом ідеї романтиків перероджуються в ідеї декадентства. Причиною цього стає колоніальна політика Японії початку ХХ ст. Ми знову можемо провести паралель – як і в українських декадентів ХХ ст., песимізм у творах декадентів Кореї є результатом не стільки суспільного занепаду чи знецінення моральних цінностей, скільки прагнення до незалежності і роздумів над долею свого народу.

Наприкінці ХІХ – поч. ХХ ст. в Європі поширювалися нові художні ідеї, які отримали назву "модернізм". В Україні новим віянням довелося зіткнутися зі спробою обмежити українську літературу сільською та соціальною тематиками. Найяскравішими представниками модерністських течій в Україні вважають Лесю Українку, неоромантичні твори якої нікого не залишали байдужим; М. Коцюбинського, який твором "Інтермеццо" закріпив за собою звання письменника-імпресіоніста.

Але це ще далеко не всі модерністські течії, що виникли в українській літературі початку ХХ століття [3. с.778]. Експресіонізм, символізм, неонатуралізм та інші оригінальні напрями сповідують нові принципи творчості – глибокий психологізм та естетику реальності. Головною стає ідейна диференціація – у читача нарешті з'явилася можливість обирати твори, близькі йому по духу.

У Кореї модернізм заявляє про себе у 1930-1940 рр. [6]. Яскравим представником модернізму у Кореї є Лі Сан, твори якого заперечували реальність, критикували існуючий лад та звичаї. Його творчість є предметом дискусій навіть у наш час. Інші відомі поети-модерністи – Кім Гі Рім та Чон Чі Їн – відмітивши основні принципи та тенденції європейської літератури, робили усе можливе для підняття корейської літератури до світового рівня. Чон Чі Їн описував природу, почуття корейців, їх емоції, красу рідної мови. Творчість цих поетів не є відомою в інших країнах, але корейський народ любить і цінує їх як поетів, які своєю творчістю підняли корейську літературу на більш високий рівень, виразили своїми творами почуття і настрої корейського народу, дух корейської нації.

Романтизм та модернізм у Японії та Кореї не змогли проіснувати довго. Суспільні конфлікти 30-40-х років

вимагали нових форм заангажованого мистецтва (як форми протистояння пролетарській та радикально-націоналістичній літературі).

Таким чином, подібність суспільно-історичних та психологічних тенденцій розвитку, яку ми спостерігаємо навіть у дуже різних, генетично не пов'язаних між собою народів Заходу та Сходу, дає право говорити про існування закономірностей та загальних тенденцій літературного розвитку, і корейська та українська література виступають як невід'ємні складові цілісного процесу єдиної світової літератури.

Список використаних джерел

1. Вірна Чхун Хян : Корейські класичні повісті XVII-XIX ст. / Пер. А.Троцевич. – М., 1990. – 384 с.
2. Еременко Л. Корейская литература: краткий очерк / Еременко Л., Иванова И. – М., 1964. – 156 с.
3. Історія української літератури ХХ століття: У2 кн. — Кн. 1: 1910-1930-ті роки / За ред. В. Г. Дончика. — К., 1994. – 778 с.
4. Ким Бу Сик. Самгук Саги. Тексты. / Пер.М.И. Пака. – М., 1959.
5. Ким Ман Чжун. "Куун мон"– облачный сон девяти. / Пер.А. Артемьева и Г. Рачков. – М.-Л.,1961.
6. Кім Ён Джик. Корейські вірші ХХ століття. – Сеульський університет.1982 (кор.мова)
- (김인직 : 20세기 한국의 시- 서울대학교 출판부 1982년)
7. Кім Се Джин, Ім Донг Чоль. Корейська література.– Сеул. Ванг Сонг Університет.1991. – С.51. (кор.мова)
- 김세진, 임동철 한국문학 서울 방송통신대 출판부 1991년)
8. Кім Сі Сиб. Нові розповіді, почуті на горі золотої черепахи. Кимо Сінхва. Пер. Сорокіна. – М.1972.
9. Кім Чонг У. Дослідження Хянга. – Сеул,1975. (кор.мова)
- 김종우 향가연구 서울 1975년
10. Корейська класична поезія. Пер.А.Ахматової. – М.1956.
11. Никитина М.И., Троцевич А.Ф. Очерки истории корейской литературы до XIV в. – М.1969. – С.169-178, 151-158.
12. Пак Ін Но. П'ятиколірні хмари. Лірика. Пер.А.Жовтиса та П.Пак Іра.-Алма-Ата.1962.
13. Пак Цанг Хі. Поема Тонмьон Ван" Лі Гю Бо. – Сеул, 1969. (кор.мова)
- 박창희 : 이규보 서사시 동명왕연구서서울 1969
14. Повесть минулих літ: Літопис. – К. 1989.
15. Чижевський Дмитро. Історія української літератури. – К.,1994. – С.240, 258, 354-355.
16. Чон Чхоль. Одинокий журавель. З корейської поезії ХVІ століття.Пер. А.Жовтиса. – М.1975.

Надійшла до редколегії 09.09.15

Kim Suk Won, PhD in Philology, associate professor
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

UKRAINIAN AND KOREAN LITERATURE IN THE PROCESS OF EVOLUTION

This article accomplishes a comparative analysis of historical development of Ukrainian and Korean literatures. It outlined the fundamental principles of the early formation of the direction into which literary process went and the tendencies it created against the framework of world literature.

Keywords: comparative literature, historical process, a trend literary currents.

Ким Сук Вон, канд. филол. наук, доц.
Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев, Украина

УКРАИНСКАЯ И КОРЕЙСКАЯ ЛИТЕРАТУРА В ПРОЦЕССЕ ЭВОЛЮЦИИ

В статье осуществлен сравнительный анализ исторического развития украинской и корейской литературы. Определены краеугольные принципы начала формирования основных направлений и тенденций литературного процесса на фоне мировой литературы.

Ключевые слова: сравнительное литературоведение, исторический процесс, тенденция, литературные течения.